

Gemeente
Zoetermeer

Raad

Voorstel

070330

DM-nr. 2007/10185

Datum: 29-05-2007 Versie: 1

Nota toepassing cameratoezicht

Verantwoordelijk Portefeuille
Mede verantw.
Gemeentesecretaris
Hoofdafdeling

Technische vragen

Weth. Mr. P.J.M. Van Domburg
drs. J.B. Waaijer
drs. J. Dijkstra
Bs. juridische aangelegenheden

.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

@zoetermeer.nl

Kenmerken

Financieel	Personeel	Juridisch	Geheim	Communicatie
Nee	Nee	Nee	Nee	Ja

Behandelschema

College Burgemeester en Wethouders
Gemeenteraad

29-05-2007
09-07-2007

Bijlage(n)

Samenvatting

Deze nota is een uitwerking van het onderzoek naar de toepassing van mobiel/verplaatsbaar cameratoezicht ter handhaving van de openbare orde, zoals vastgelegd in het collegeprogramma "Mee(r)doen". Cameratoezicht in de openbare ruimte kan diverse vormen aannemen, waaronder vast cameratoezicht, verplaatsbaar cameratoezicht en mobiel cameratoezicht. De situatie bepaalt meestal welke vorm van cameratoezicht het meest geschikt is om toe te passen.

De toepassing van cameratoezicht in de openbare ruimte is omkleed met strenge regelgeving om eventuele buitenproportionele aantasting van de persoonlijk levenssfeer te voorkomen. Cameratoezicht moet noodzakelijk zijn voor de handhaving van de openbare orde, en mag pas toegepast worden als andere maatregelen geen positieve effecten op de veiligheid van een locatie hebben laten zien. Momenteel bestaat er voor geen enkele locatie in Zoetermeer een noodzaak om cameratoezicht toe te passen ter handhaving van de openbare orde. Deze nota stelt voor toekomstige locaties te beoordelen aan de hand van een set objectieve beoordelingscriteria. Ook wordt de raad gevraagd een keuze te maken hoe met cameratoezicht in de toekomst om te gaan.

Raadsbesluit 070330 (geamendeerd)

Nota toepassing cameratoezicht

De raad van de gemeente Zoetermeer;
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 29 juni 2007;

besluit

- De beoordelingscriteria voor toepassing van cameratoezicht in de openbare ruimte vast te stellen.
- Wegens een gebrek aan toepasselijke locaties zowel verplaatsbaar gemeentelijk cameratoezicht als vast gemeentelijk cameratoezicht momenteel niet uit te breiden;
- *De middelen die beschikbaar komen voor de aanschaf van een verplaatsbaar/mobiel camerasysteem in een Reserve Integraal Veiligheidsbeleid onder te brengen. De reserve Integraal veiligheidsbeleid kan worden aangesproken om in het kader van het integrale veiligheidsbeleid maatregelen, waaronder ook cameratoezicht, te treffen tegen onveilige situaties in de openbare ruimte.*

Dit besluit treedt in werking twee weken na de bekendmaking daarvan, tenzij over onderdelen van dit besluit een inleidend verzoek tot het houden van een referendum wordt gedaan.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 9 juli 2007

de griffier,

de voorzitter,

Procesinformatie

Programma

7 - Veiligheid

Aard voorstel

Raadsvoorstel Beleidskaders

Behandeling

☐ Beeldvorming

☐ Oordeelsvorming

☒ Besluitvorming

Fase van het proces

Eerdere besluitvorming

Toelichting

Het gebruik van toezichtcamera's ten behoeve van de handhaving van de openbare orde neemt in Nederland toe. Ook in Zoetermeer wordt sinds 2003 vast cameratoezicht toegepast. Op de Nelson Mandelabrug is toezicht ingesteld naar aanleiding van berovingen, geweldsincidenten, vandalisme en onveiligheidsgevoelens van de passanten. Sinds de invoering is het toezicht diverse malen geëvalueerd. Uit deze evaluaties bleek dat het cameratoezicht op de Mandelabrug een positief effect heeft gehad op de veiligheid op de brug, waarbij met name het aantal incidenten aanzienlijk is teruggedrongen.

Gezien de landelijke ontwikkelingen en de positieve resultaten in Zoetermeer is het thema cameratoezicht ook opgenomen in het collegeprogramma 2007 – 2010 "Mee(r)doen", onder punt 2.2.5. In het collegeprogramma is opgenomen dat vanaf 2007 onder bepaalde voorwaarden *mobiel* cameratoezicht zal worden toegepast in het publieke domein. Wanneer de situatie daarom vraagt, zal het mobiele cameratoezicht worden omgezet in permanent cameratoezicht.

Tevens is naar aanleiding van de bespreking van de evaluatie van het cameratoezicht op de Nelson Mandelabrug in de commissie Burger & Bestuur de wens geuit om te komen tot beoordelingscriteria voor de toepassing van cameratoezicht. Op 8 januari 2007 heeft de raad ingestemd met de nota "Evaluatie Nelson Mandelabrug", waarin het advies is opgenomen om een aanvullend onderzoek te laten starten naar mogelijke locaties voor uitbreiding van het cameratoezicht.

Deze nota is de uitwerking van het onderzoek naar criteria voor toepassing van cameratoezicht en naar locaties binnen de gemeente waar cameratoezicht toegepast kan worden.

Aanleiding

Gemeentelijk cameratoezicht op openbare ruimtes wordt sinds 1 februari 2006 geregeld in de Gemeentewet, artikel 151c. Dit artikel stelt onder andere dat cameratoezicht alleen mag worden toegepast indien dit noodzakelijk is voor handhaving van de openbare orde. Het cameratoezicht moet evenredig zijn in relatie tot het doel (proportionaliteit) en er moet worden bezien of dit doel (handhaving van de openbare orde) niet op een minder ingrijpende wijze kan worden geëffectueerd (subsidiariteit). Uit de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit blijkt ook een eis tot periodieke evaluatie van het cameratoezicht.

Context

Zowel vast als mobiel cameratoezicht in de openbare ruimte worden gezien als ingrijpende maatregelen om de openbare orde te handhaven. Om deze reden is het gebruik van cameratoezicht omkleed met regelgeving om tot een juiste afweging tussen de aantasting van de persoonlijke levenssfeer en de noodzaak voor extra toezicht te kunnen komen. Gemeentelijk cameratoezicht in openbare ruimtes wordt sinds 1 februari 2006 geregeld in de Gemeentewet, artikel 151c. Dit artikel stelt onder andere dat cameratoezicht alleen mag worden toegepast indien dit noodzakelijk is voor handhaving van de openbare orde. Het cameratoezicht moet evenredig zijn in relatie tot het doel (*proportionaliteit*) en er moet worden bezien of dit doel (handhaving van de openbare orde) niet op een minder ingrijpende wijze kan worden geëffectueerd (*subsidiariteit*). Uit de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit blijkt ook een eis tot periodieke evaluatie van het cameratoezicht. Wanneer niet meer voldaan wordt aan de wettelijke voorwaarden moet ook de consequentie worden genomen dat het cameratoezicht op die locatie beëindigd wordt.

Huidige situatie - probleem - analyse

Alvorens wordt ingegaan op de huidige noodzaak tot toepassing van cameratoezicht in Zoetermeer is het nodig in te gaan op wat een cameratoezichtstelsel feitelijk inhoudt.

Een cameratoezichtstelsel houdt in dat op een locatie een aantal onderling verbonden camera's worden geplaatst, ten behoeve van handhaving van de openbare orde op die locatie. Aan de hand van de waargenomen beelden kunnen incidenten gesignaleerd worden, en kunnen aanwezigen op de locatie herkend worden ten behoeve van de aanhouding van verdachten. Een cameratoezichtstelsel op een locatie houdt meestal een reeks aan elkaar geschakelde camera's in. Deze camera's zijn verbonden met een verzamelstation op de locatie, die de beeldinformatie omzet en via een infrastructuur verstuurd naar de uitkijklocatie. Hier worden de beelden live uitgekeken en/of opgenomen en wordt actie ondernomen indien incidenten gesignaleerd worden.

Cameratoezicht berust op een drietal voorzieningen. De eerste hiervan betreft het materiaal op de locatie. Dit zijn allereerst de camera's zelf, inclusief alle voorzieningen die nodig zijn om de camera's op de locatie op te hangen en om deze weer- en vandalismebestendig te maken. Ook de koppeling van de camera's aan de toegepaste infrastructuur hoort bij dit materiaal.

Ten tweede gaat het om de infrastructuur voor beeldverzending. Hierbij gaat het om de wijze waarop het door de camera's verzamelde beeldmateriaal wordt verzonden naar de uitkijklocatie. Hierbij kan het gaan om vaste bekabeling, maar ook om een zend- en ontvangststelsel om informatie draadloos te verzenden.

De derde voorziening betreft de uitkijklocatie. Gemeentelijk cameratoezicht in de openbare ruimte vindt wettelijk gezien plaats onder regie van de politie, overigens ook als de feitelijke uitkijk wordt verricht door bijvoorbeeld een particulier beveiligingsbedrijf.

Zonder één van deze drie factoren is cameratoezicht niet mogelijk. Een vierde factor, die nauwelijks minder belangrijk is, betreft de aanpassingen aan de locatie om cameratoezicht mogelijk te maken. Hierbij gaat het om bijvoorbeeld het aanpassen van het verlichtingsniveau, het aanpassen van het groen en het inrichten van voorzieningen (hekken, poorten e.d.) om mensen in beeld van de camera's te brengen. De manier waarop de locatie wordt aangepast heeft ook invloed op het succes van het cameratoezicht.

Hieronder volgt een nadere uitwerking van de mogelijke vormen van cameratoezicht te weten vast cameratoezicht, verplaatsbaar cameratoezicht en mobiel cameratoezicht.

Vast cameratoezicht

De toepassing van een vast camerasysteem, waarbij een locatie langdurig (zeker 3 à 4 jaar) wordt gedekt door cameratoezicht, is met name geschikt voor locaties waar overlast en aantasting van de openbare orde structureel, langdurig en veelvuldig plaatsvinden. Vast cameratoezicht wordt met name gekenmerkt door een geheel vaste, permanente infrastructuur vanaf de camera's tot de uitkijklocatie. Om zonder kwaliteitsverlies de enorme hoeveelheid informatie die de toezichtcamera's verzamelen te kunnen versturen is een breedbandverbinding nodig. Deze breedbandverbinding wordt meestal alleen door een glasvezelverbinding mogelijk gemaakt. De aanleg van een dergelijke glasvezelverbinding is echter zeer duur en kan oplopen tot zo'n c per meter.

Met name de investering in de vaste infrastructuur zorgt ervoor dat de initiële investeringen in een vast cameratoezichtstelsel hoog uitvallen. Wel zijn deze kosten over een relatief lange levensduur van het stelsel te verdelen: de levensduur van een ondergrondse glasvezelkabel is ongeveer 30 jaar. Het grootste nadeel van een vast camerasysteem is echter het feit dat het stelsel niet flexibel is. Indien een evaluatie van een locatie uitwijst dat er geen noodzaak meer is voor cameratoezicht, dan zal de inzet van camera's op die locatie heroverwogen moeten worden, ondanks de aanzienlijke investeringen die dan al zijn gedaan in de infrastructuur. Omdat de waarde van een cameratoezichtstelsel nauwelijks van te voren bepaald kan worden kan het zijn dat veel wordt geïnvesteerd om slechts zeer lage baten te behalen.

In Zoetermeer vindt vast cameratoezicht plaats op de Nelson Mandelabrug.

In 2001 besloot de gemeenteraad om over te gaan tot het invoeren van cameratoezicht op de Nelson Mandelabrug, op basis van een door de afdeling Onderzoek en Statistiek gehouden onderzoek naar de veiligheidsbeleving op de Mandelabrug. Uit dit onderzoek bleek dat de Mandelabrug getypeerd kon worden als een plaats in Zoetermeer waar de onveiligheidsgevoelens onder de bevolking groot waren.

Met behulp van financiële middelen die door het ministerie van Binnenlandse Zaken ter beschikking waren gesteld in het kader van het project Jeugd en Veiligheid kon het cameratoezicht gerealiseerd worden. In mei 2003 werd het cameratoezicht daadwerkelijk in gebruik genomen. Op de brug werden 17 camera's geplaatst, die de gehele lengte van de brug in de gaten houden. Twee van deze camera's zijn bovendien zogenaamde domecamera's, die vanuit de uitkijkcentrale bestuurd kunnen worden. De camera's zijn vandalismebestendig en hangen aan de brug zelf, waardoor geen extra voorzieningen nodig waren om de camera's te plaatsen (bijvoorbeeld extra masten).

De beelden die de camera's opnemen worden via een door de gemeente aangelegde glasvezelkabel vanaf de Nelson Mandelabrug naar het politiebureau Zoetermeer gestuurd, waarna deze beelden verder worden gestuurd naar het hoofdbureau van de Politie Haaglanden in te Den Haag. Deze beelden worden hier, samen met alle andere beelden van toezichtcamera's en bewakingscamera's in de regio Haaglanden, uitgekeken in de Geïntegreerde Monitorcentrale (GMC), waar deskundige en ervaren medewerkers de beelden op de juiste manier weten te beoordelen. In de GMC wordt het beeldmateriaal ook opgeslagen gedurende de wettelijk toegestane termijn voor beeldopslag.

Verplaatsbaar cameratoezicht

Verplaatsbaar cameratoezicht houdt in dat (een beperkt aantal) toezichtcamera's, op grond van Gemeentewet artikel 151c, tijdelijk maar wel nagelvast, door de gemeente worden ingezet ter ondersteuning van het toezicht op de openbare orde.

Verplaatsbaar cameratoezicht verschilt met name van vast cameratoezicht in de manier waarop de infrastructuur van het systeem om beelden door te geven ontworpen is. Op de locatie zelf is er geen onderscheid tussen de camera's die worden ingezet bij vast cameratoezicht en de camera's die worden ingezet bij verplaatsbaar cameratoezicht. Ook met betrekking tot de uitkijklocatie is een verplaatsbaar cameratoezichtssysteem vergelijkbaar met een vast cameratoezichtssysteem.

Terwijl echter bij een vast cameratoezichtssysteem alle leidingen ondergronds worden aangelegd, wordt bij een verplaatsbaar systeem gestreefd naar zo min mogelijk ondergrondse kabels en leidingen, zodat de camera's gemakkelijk verplaatst kunnen worden zonder dat investeringen in de bekabeling hiermee verloren gaan. Verbindingen tussen camera's onderling worden met zogenaamde bovengrondse 'evenementenkabels' aangesloten. Ter overbrugging van de afstand tussen een verzamelstation voor de beelden op de locatie zelf en de uitkijklocatie wordt gebruik gemaakt van een breedband draadloze verbinding, in plaats van een ondergrondse glasvezelkabel.

Meestal wordt een verplaatsbaar cameratoezicht (in plaats van vast cameratoezicht) ingezet uit kostenoverwegingen. Wanneer binnen een gemeente meerdere locaties in aanmerking komen voor cameratoezicht is het goedkoper om één verplaatsbaar cameratoezichtssysteem te laten rouleren tussen deze locaties dan om voor alle locaties apart vast cameratoezichtssystemen te plaatsen. Een verplaatsbaar cameratoezichtssysteem maakt het mogelijk om op een bepaalde locatie een tijdelijk cameratoezichtssysteem in te richten, welke (relatief) makkelijk te verwijderen is en te verplaatsen naar een andere locatie wanneer de noodzaak daar hoger wordt geacht. Het feit dat gebruik gemaakt wordt van een draadloze verbinding heeft overigens wel consequenties voor het aantal camera's dat op een dergelijk systeem kan worden aangesloten. Omdat over een draadloze draadloze verbinding minder informatie kan worden gestuurd dan over een glasvezelkabel is het aantal camera's dat binnen een verplaatsbaar systeem kan worden toegepast noodgedwongen beperkt, meestal tot hoogstens 8 camera's.

Hoewel het verzenden van de verzamelde beeldinformatie via een draadloos systeem meer investeringen vereisen in de vorm van aanvullende technische voorzieningen (verzamelstation, zend- en ontvangstinstallaties op de locatie en op de uitkijklocatie) nodig zijn voor een draadloos camerasysteem, zijn deze kosten meestal aanzienlijk lager dan de aanleg van de ondergrondse infrastructuur die nodig is voor een vast cameratoezichtssysteem (zoals toegepast op de Nelson Mandelabrug).

Toepassing van verplaatsbare camerasystemen heeft echter ook nadelen. Ten eerste is een dergelijk systeem vrij kwetsbaar. Omdat de infrastructuur grotendeels buiten moet worden opgesteld staat vrijwel het heel systeem bloot aan de elementen. De evenementenkabels tussen camera's onderling hebben door de invloed van weer en wind slechts een beperkte levensduur van maximaal een jaar. Ten tweede zijn de elementen van een verplaatsbaar camerasysteem kwetsbaarder voor vandalisme en moedwillige vernieling. Ten derde moet er rekening mee gehouden worden dat cameratoezicht slechts onder strikte voorwaarden (de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit) toegepast mag worden: bij elke verplaatsing van de camera's zal onderzocht moeten worden of de beoogde probleemlocatie niet op andere, minder ingrijpende manieren veiliger gemaakt kan worden. Ook zal elke verplaatsingen kosten met zich meebrengen, onder andere voor het opstellen van materiaal, het afregelen van apparatuur en het aanpassen van de omgeving.

Ten slotte betekent het gebruik van draadloze verbindingen tussen locatie en ontvangststation dat er kansen bestaan dat de verbinding gestoord kan worden, door weersomstandigheden, radiofrequenties of invloeden van de omliggende bebouwing.

Mobiel cameratoezicht

Ten slotte kan er nog onderscheid gemaakt worden tussen verplaatsbaar cameratoezicht en mobiel cameratoezicht. Mobiel cameratoezicht is de term die wordt gebruikt door onder andere het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) voor de toepassing van *kortstondig* en/of *letterlijk mobiel* (dus niet nagelvast) cameratoezicht.

Bij deze vorm van cameratoezicht worden allereerst camera's niet vast geplaatst, maar bevinden zich veelal op een busje of op verplaatsbare masten. Het gaat meestal om slechts een beperkt aantal camera's (hooguit 3 à 4) die zo opgesteld worden dat kritische punten goed in de gaten gehouden kunnen worden. Veelal is er geen sprake van een uitgebreide infrastructuur, omdat het materiaal ter plekke wordt uitgekeken en opgenomen, bijvoorbeeld in het busje waar de camera's op zijn geplaatst of in een verplaatsbare container ter plekke. Dit type cameratoezicht wordt veelal ingezet bij evenementen, rellen of grootschalige ordeverstoringen, die slechts van kortstondige aard zijn, waar een *concrete* aanleiding bestaat voor bedreiging van de openbare orde en waar de grootschaligheid van de situatie aanvulling op de surveillance raadzaam maakt.

De politie kan op eigen initiatief de bevoegdheid tot mobiel cameratoezicht ontleen aan artikel 2 van de Politiewet 1993. Het mobiele surveillancevoertuig van de politie Haaglanden, die onder andere tijdens de Vijf Mei viering en tijdens risicowedstrijden van ADO Den Haag wordt ingezet, is een voorbeeld van mobiel cameratoezicht. De politie Haaglanden heeft slechts één mobiele surveillancevoertuig, waarbij inzet wordt bepaald door prioriteit.

Aanschaf van een dergelijke voorziening is voor Zoetermeer niet reëel: de relatief beperkte bruikbaarheid binnen de gemeente wegen niet op tegen de hoge kosten van een dergelijke voorziening. Momenteel zijn dergelijke camerawagens alleen in gebruik bij de diverse politiekorpsen; er is slechts een enkel particulier beveiligingsbedrijf in Nederland dat een dergelijke camerasurveillancewagen bezit en verhuurd.

Analyse van locaties

Ter beoordeling van locaties waar cameratoezicht van toepassing zou kunnen zijn is uitvoerig met de lokale politie gesproken. De politie heeft vanuit haar kennis en ervaring met betrekking tot criminaliteit in Zoetermeer het meeste inzicht met betrekking tot locaties waar aard en frequentie van incidenten aanvullend toezicht op de openbare orde met behulp van camera's noodzakelijk maken. Hoewel het mogelijk zou zijn om ook andere partijen locaties aan te laten dragen moet telkens wel rekening gehouden worden met de strenge eisen en voorwaarden waaraan cameratoezicht moet voldoen. Tevens bestaat er al een interactief traject met betrekking tot de aanpak van 'Stille enge plekken' binnen de gemeente waarbinnen bewoners en overige partijen door hen ervaren onveilige situaties aan kunnen melden bij de gemeente.

Een aantal specifieke locaties zijn hierbij de revue gepasseerd. In eerste instantie werd het gebied rond de discotheken Locomotion en Boerderij genoemd als potentiële locatie voor toepassing van cameratoezicht. Dit vanwege een aantal geweldsdelicten en straatroven die zich in het gebied hebben voorgedaan. Bij nadere analyse van de incidenten die zich hebben voorgedaan op deze locatie blijkt de frequentie dusdanig laag en de spreiding van incidenten dusdanig groot te zijn dat cameratoezicht ook hier niet opportuun is. Opgemerkt kan worden dat deze locatie reeds vanuit het traject van de aanpak van 'Stille en enge plekken' zal worden aangepakt voor zomer 2007. Dit zal gebeuren door versterking van de verlichting in de armaturen. In het kader van subsidiariteit moeten dit soort maatregelen eerst uitgevoerd worden en beoordeeld worden op effect, voordat cameratoezicht overwogen kan worden. Ook de locatie Stadshart wordt niet door de politie aangemerkt als locatie waar cameratoezicht een noodzakelijke aanvulling vormt ter handhaving van de openbare orde.

Gelet op de eerder genoemde eisen van proportionaliteit en subsidiariteit kan het college geen locaties benoemen waar cameratoezicht in Zoetermeer momenteel opportuun is. Gelet op de wettelijke normen, gesteld in Gemeentewet artikel 151c, en gelet de analyse van locaties in samenwerking met de politie Zoetermeer wordt voorgesteld gemeentelijk cameratoezicht momenteel niet toe te passen in Zoetermeer.

Oplossingen - voorstel - keuzes

Hoewel het college momenteel geen locaties kan benoemen kan het zijn dat er op langere termijn wel een noodzaak bestaat om cameratoezicht in het publieke domein toe te passen. In dit kader wil het college de raad een aantal keuzes voorleggen met betrekking tot toepassing van cameratoezicht in de toekomst, zodat indien (op advies van de politie) cameratoezicht noodzakelijk wordt geacht, toepassing hiervan snel kan worden ingesteld.

Ten eerste moet zorgvuldig worden omgegaan met de vaststelling van locaties waar cameratoezicht opportuun is. Allereerst moet hiervoor uitgegaan worden van de wettelijke eisen zoals deze bepaald zijn in artikel 151c van de Gemeentewet. In aansluiting op deze wettelijke eisen zijn in overleg met de Gemeenschappelijk Monitorcentrale te Den Haag, waar de uitkijk, opslag en beeldanalyse van alle toezichtcamera's in de regio Haaglanden wordt verricht, en in overleg met de lokale politie de volgende beoordelingscriteria opgesteld. Aan de hand van deze criteria kunnen potentiële locaties onderscheiden worden.

- Er moet sprake zijn van een feitelijk onveilige situatie in de openbare ruimte, af te leiden uit incidentcijfers waaruit blijkt dat zich op een bepaalde locatie met enige regelmaat onveilige situaties of wanordelijkheden voordoen.
- Er zijn reeds andere, minder vergaande maatregelen getroffen (zoals meer openbare verlichting en meer politieursurveillance), die echter niet afdoende hebben bijgedragen aan het bewaren en herstellen van de openbare orde (subsidiariteitsbeginsel).
- Bestaande problemen op de locatie zijn niet op een andere (minder ingrijpende) manier op te lossen.
- Cameratoezicht moet aantoonbaar noodzakelijk zijn bij de handhaving van de openbare orde (verwacht rendement cameratoezicht t.o.v. het gewenste resultaat) en aansluiten op het bredere pakket aan (eerder genomen) veiligheidsmaatregelen.
- Het nut van cameratoezicht in de betreffende situatie moet opwegen tegen de privacyproblemen die cameratoezicht in die specifieke situatie met zich meebrengt (proportionaliteitsbeginsel). Er moet sprake zijn van een maatschappelijk belang, dat het individueel belang van eventuele benadeelden overstijgt.
- Het doel van het cameratoezicht dient te liggen in het voorkomen en bestrijden van verstoringen van de openbare orde en van overlast, conform het bestaande privacyreglement Cameratoezicht Haaglanden.

- Het middel cameratoezicht dient selectief te worden toegepast. Het aantal camera's, de duur van het toezicht, het aantal personen dat in beeld gebracht wordt en de tijdstippen waarop het middel wordt ingezet moeten goed worden afgewogen.

Op basis van bovenstaande criteria kan een veiligheidsanalyse van een beoogde locatie uitgevoerd worden. Hierin wordt de veiligheidssituatie beschreven, de inspanningen die al zijn verricht om de situatie te verbeteren, welke inspanningen buiten cameratoezicht om verricht kunnen worden om de situatie te verbeteren en welke rol cameratoezicht kan spelen in de verbetering van de situatie. Aan de hand van de veiligheidsanalyse moet komen vast te staan dat cameratoezicht een proportioneel instrument is in relatie tot het beoogde doel. De inbreuk op de persoonlijke levenssfeer dient daarbij uitdrukkelijk te worden meegewogen.

Aan de hand van deze veiligheidsanalyse kan beoordeeld worden of cameratoezicht op een bepaalde plaats al dan niet wenselijk is. Een opgesteld advies zal worden neergelegd bij de burgemeester, die dit vervolgens in de lokale driehoek bespreekt. Hier wordt, mede aan de hand van de financiële en capacitaire mogelijkheden, de beslissing genomen of cameratoezicht vervolgens daadwerkelijk zal worden ingevoerd en kan het gebied waar cameratoezicht plaats mag vinden, worden vastgesteld. De uiteindelijke beslissing over het al dan niet invoeren van cameratoezicht op een bepaalde locatie ligt bij de burgemeester, aan wie door de raad bij verordening de bevoegdheid is verleend om te besluiten tot plaatsing van vaste camera's voor een bepaalde duur.

Op basis van bovenstaande argumenten wordt de raad vervolgens gevraagd te kiezen tussen één van de volgende opties indien de noodzaak ontstaat om een cameratoezichtstelsysteem toe te passen.

Optie 1: Aanschaf camerasysteem gebaseerd op de dan actuele situatie, waarbij rekening wordt gehouden met de noodzaak tot aanvulling van de bestaande reserveringen ten behoeve van cameratoezicht.

Optie 2: Aanschaf systeem 'op de plank'. Hierbij wordt direct overgegaan tot aanschaf van het materiaal dat nodig is om een verplaatsbaar camerasysteem in te richten, zonder dat dit apparatuur wordt toegepast. Het voordeel is hierbij dat een systeem sneller kan worden ingezet indien dit nodig wordt geacht. Nadeel hiervan is dat het systeem niet toegespitst kan worden op een enkele locatie, waardoor de kans groot is dat additioneel materiaal vereist is voor inzet van het systeem op de locatie. Ook betekent dit een investering zonder dat hiervoor enige baten te voorspellen zijn.

Optie 3: Cameratoezicht in de openbare ruimte wordt niet verder in overweging genomen. Indien de noodzaak ontstaat om extra te investeren in de handhaving van de openbare orde wordt alleen gericht op andere maatregelen om de desbetreffende locatie veiliger te maken.

Financiën

De kosten welke gemaakt worden bij toepassing van cameratoezicht zijn te verdelen in investeringskosten en exploitatiekosten. De investeringskosten betreffen de kosten die gemaakt worden om het systeem technisch in te richten. De exploitatiekosten zijn de kosten die gemaakt moeten worden om het systeem te laten 'draaien'. Voor zowel vast cameratoezicht als voor verplaatsbaar cameratoezicht moet een programma van eisen worden opgesteld voor de locatie, waarin onder andere beoordeeld wordt waar camera's geplaatst moeten worden, welk type camera's gebruikt moeten worden, hoe de infrastructuur ingericht moet worden en hoe de omgeving aangepast moet worden.

Investeringskosten

Vast cameratoezicht

Voor uitwerking van de kosten van een vast systeem is gebruik gemaakt van de ervaringen die de gemeente heeft met het cameratoezichtstelsel op de Mandelabrug. Kosten van de glasvezelkabel zijn afhankelijk van de te overbruggen afstand tussen cameraplocatie en het politiebureau Zoetermeer, van waaruit de beelden worden doorgestuurd via de bestaande glasvezelverbinding naar het hoofdbureau in Den Haag.

Opstellen programma van eisen per locatie
Camerasysteem o.b.v. 8 camera's (inclusief lenzen en behuizing)
Bebording (+/- 10 borden)
Aanvullend materiaal op locatie
Materiaal infrastructuur (glasvezelverbinding + aanleg naar politiebureau)
Additioneel materiaal politiebureau
Werkzaamheden t.b.v. installatie (instellen en afregelen)
Reservering periodiek onderhoud
Totaal geraamde technische kosten (op basis van 1,5 km infrastructuur)

N

Verplaatsbaar cameratoezicht

Voor uitwerking van de kosten van een draadloos systeem is mede gebruik gemaakt van de ervaringen van andere gemeenten met toepassing van mobiel cameratoezicht. In dit geval zijn de kosten van de infrastructuur relatief onafhankelijk van de te overbruggen afstand van de cameraplocatie naar het politiebureau Zoetermeer

Opstellen programma van eisen per locatie
Camerasysteem o.b.v. 8 domecamera's (inclusief lenzen en behuizing)
Bebording (+/- 10 borden)
Materiaal op locatie (w.o. omzetters, communicatieapparatuur)
Materiaal draadloze verbinding verzamelstation naar politiebureau
Additioneel materiaal politiebureau (w.o. omzetters, communicatiemateriaal)
Werkzaamheden t.b.v. installatie (instellen en afregelen)
Reservering periodiek onderhoud
Totaal geraamde technische kosten

N

Bij een verplaatsbaar cameratoezichtstelsel moet men ook rekening houden met de investeringskosten van een dergelijke verplaatsing. Hierbij horen de kosten van ontmanteling van de oude cameraplocatie N, eventuele aanschaf van nieuw materiaal op de nieuwe locatie N en installatie van het systeem op de nieuwe locatie N. Hiermee komen de verplaatsingskosten op ongeveer N

Een alternatieve mogelijkheid is om een geheel 'kant en klaar' verplaatsbaar cameratoezichtstelsel te huren. Kosten hiervan bedragen ongeveer N per maand, op basis van 8 domecamera's inclusief randapparatuur (bekabeling, apparatuur, straalverbinding) en onderhoud. Jaarlijkse kosten voor inhuur van een systeem komen daarmee op ongeveer € N. Hierbij komen echter dan nog wel de kosten voor installatie van het camerasysteem.

Exploitatie kosten

Naast het inrichten van het technische deel van het cameratoezichtstelsel moet ook rekening gehouden worden met de exploitatiekosten.

Belangrijkste kostenpost betreft hierbij de kosten van het uitkijken. Voor het uitkijken en opslaan van de camerabeelden op de Mandelabrug heeft de gemeente Zoetermeer in 2003 al een eenmalige bijdrage van N geleverd aan de Geïntegreerde Monitorcentrale (GMC) ten behoeve van de uitkijk van de 17 camera's op de Mandelabrug. Voor de uitkijk van een nieuwe locatie zal de politie echter ook een vergoeding eisen. Er bestaat een kans dat de GMC de

kosten van het uitkijken jaarlijks (deels of volledig) gaat verhalen op de gemeenten die gebruik maken van de diensten van de GMC. Momenteel is nog onbekend hoe hoog deze kosten zullen zijn en vanaf wanneer deze kosten daadwerkelijk verhaald zullen worden op de gemeente. Ten tweede moet de beoogde omgeving soms ook aangepast worden om cameratoezicht fysiek mogelijk te maken. Hierbij kan het onder andere gaan om aanpassingen aan verlichting, aanpassingen aan de groenvoorziening en/of aanpassingen aan de fysieke inrichting van de ruimte (bijvoorbeeld om corridors te maken waarbinnen alle passanten geïdentificeerd kunnen worden). Ook voor deze voorzieningen moet budget beschikbaar gemaakt worden.. Ten slotte zal rekening gehouden moeten worden met de kosten voor de evaluatie van het toegepaste cameratoezicht op een locatie. Voor elke nieuwe locatie waar cameratoezicht wordt toegepast zal een bedrag van ongeveer [REDACTED] gereserveerd moeten worden uit het budget.

Beschikbaar budget

Voor cameratoezicht heeft de raad tot 2010 [REDACTED] per jaar beschikbaar gesteld. Gelet op bovenstaande kosten zal dit bedrag niet toereikend zijn om bij de uitvoering van cameratoezicht zowel investeringskosten als exploitatiekosten te dekken. Indien (via de keuze voor optie 1) besloten wordt cameratoezicht uit te voeren op een locatie waar cameratoezicht noodzakelijk wordt geacht, zal via een Voorjaarsdebat verzocht worden om extra budget om uitvoering mogelijk te maken. Een preciezere inschatting van de totale (investerings- en exploitatie)kosten zal pas mogelijk zijn wanneer ook een programma van eisen is opgesteld voor die locatie. Indien gekozen wordt voor optie 2: het aanschaffen van een systeem op de plank zullen met name investeringskosten gemaakt worden in materiaal. Wanneer dit systeem echter op een locatie toegepast wordt, zullen er aanvullende kosten gemaakt worden voor exploitatiekosten en voor eventueel extra materiaal. Ook hier zal het budget tegen die tijd aangevuld moeten worden via een verzoek in het Voorjaarsdebat.

De derde optie, om in deze collegeperiode cameratoezicht in het geheel niet in overweging te nemen, zal geen financiële consequenties hebben voor de gemeente.

Risico's en uitvoeringsvraagstukken

Niet van toepassing

Communicatie en participatie

Communicatie over de toepassing van cameratoezicht is een essentieel onderdeel van de werkzaamheid van het toezicht als preventiemiddel. Cameratoezicht kan opgevat worden als een aantasting van de privacy. In dit kader is duidelijke aankondiging van toepassing van het cameratoezicht een wettelijke plicht. Waar cameratoezicht toegepast wordt zal ook afgestemd moeten worden met de belanghebbenden in de omgeving.

Van communicatie over toepassing van het cameratoezicht (zowel via de media als via de bebording) zal overigens ook een preventieve werking uitgaan.

Gehandicapten en andere doelgroepen (toegankelijkheid)

Niet van toepassing

Rapportage en evaluatie

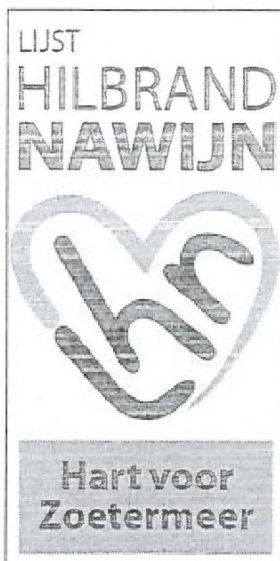
Indien cameratoezicht wordt toegepast wordt voorgesteld ten minste een maand voor de afloop van de vooraf vastgestelde duur van het cameratoezicht op een locatie het toezicht te evalueren. Per locatie moeten vooraf duidelijke criteria gesteld worden bij welke uitkomsten het project wordt voortgezet, dan wel wordt gestopt.

Besluit

- De beoordelingscriteria voor toepassing van cameratoezicht in de openbare ruimte vast te stellen;
- Wegens een gebrek aan toepasselijke locaties zowel verplaatsbaar gemeentelijk cameratoezicht als vast gemeentelijk cameratoezicht momenteel niet uit te breiden;
- Te kiezen voor één van de voorgestelde alternatieven met betrekking tot de toepassing van cameratoezicht zodat indien de situatie het noodzakelijk maakt, cameratoezicht snel kan worden ingesteld.

Begrotingswijziging

Niet van toepassing

MOTIE OVER CAMERATOEZICHT

7

De Raad van de Gemeente Zoetermeer in vergadering bijeen op 9 juli 2007.

Constaterende dat

- landelijk is gebleken dat van cameratoezicht een preventieve werking kan uitgaan.

Overwegende dat

- voor een goed woonklimaat veiligheid een randvoorwaarde is en alles in het werk moet worden gesteld om het veiligheidsgevoel van inwoners van Zoetermeer te verhogen.

Verzoekt het College

- experimenten uit te voeren met het plaatsen van camera's in het Stadshart, Centrum West, de Vijverhoek, het Stille gebied en andere door de burgers aangewezen onveilige c.q. enge plekken.

Gaat over tot de orde van de dag.

Namens de Lijst Hilbrand Nawijn

Hilbrand Nawijn

VERGADERING RAAD
d.d.

09 JUL 2007

Verworpen

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

D Art. 5.1 lid 1 sub d

Deze informatie betreft persoonsgegevens als bedoeld in paragraaf 3.1 (bijzondere persoonsgegevens) of paragraaf 3.2 (persoonsgegevens van strafrechtelijke aard) van de UAVG

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

N Art. 5.1 lid 2 sub i

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

Art. 5.1 lid 1 sub c

Deze informatie betreft bedrijfs- en fabricagegegevens die vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld